

ספרי' — אוצר החסידים — ליובאוויטש

לקוטי שיחות

מכבוד קדושת

אדמו"ר מנחם מענדל
שניאורסאהן

מליובאוויטש

עקב

מתורגם ומעובד לפי השיחות של לקוטי שיחות חלק כד
(תרגום חפשי)

יוצא לאור על ידי
"מכון לוי יצחק"
כפר חב"ד ב'

שנת חמשת אלפים שבע מאות שישים ותשע לבריאה
שנת השישים לנשיאות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח
שנת הקהל

לזכרון

כ"ק הרה"ג והרה"ח ומקובל רב פעלים
לתורה ולמצות ורבים השיב מעון

ר' לוי יצחק ז"ל

ש נ י א ו ר ס א ה ן

אביו של כ"ק אדמו"ר מלך המשיח

אשר נאסר והגלה על עבודתו

בהחזקת והפצת היהדות

ונפטר בגלות

ביום כ"ף לחודש מנחם אב

שנת ה'תש"ד

הכתובת להשיג השיחות באינטרנט:
<http://www.torah4blind.org>

עקב

א. "לא ישא פנים"

על הפסוק¹ "כי ה' אלקיכם הוא אלקי האלקים... אשר לא ישא פנים ולא יקח שוחד", אומר רש"י: "לא ישא פנים – אם תפרקו עולו", "לא יקח שוחד – לפיכך בממון".

יש להבין: מה מחדש רש"י באומרו ש"לא ישא פנים" אמור לגבי "אם תפרקו עולו" – והרי, מתי לא ישא הקדוש-ברוך-הוא פנים? כאשר מקיימים תורה ומצוות? מה החידוש בכך?

אומרים המפרשים², שרש"י רוצה להבהיר מדוע נאמר כאן "לא ישא פנים", ולפני כן, בברכת כהנים, נאמר³ "ישא ה' פניו אליך"⁴. ורש"י מפרש, שמדובר כאן במצב שונה, "אם תפרקו עולו".

אך עדיין אין מובן מהו החידוש בכך, והרי ברור מאליה, לכאורה, ש"לא ישא פנים" מדבר על "אם תפרקו עולו"?

ועוד: על המילים "ישא ה' פניו אליך" מפרש רש"י "יכבש כעסו". ויוצא, אפוא, שמדובר שם במצב שבו יש "כעס", ובדאי קיים גם הגורם ל"כעס" – התנהגות שהיא ההיפך מרצון ה'. אך למרות זאת "ישא ה' פניו". ואם כך, מתעוררת שוב הסתירה שלעיל?

(1) פרשתנו י, יז.

(2) דבק טוב, משכיל לדוד, מלאכת הקודש.

(3) נשא ו, כו.

(4) וראה ברכות כ, ב. ר"ה יז, סע"ב. נדה ע, ב. ספרי נשא שם. פיה"מ להרמב"ם מגילה פ"ד (ה' קורא) מ"ח. ובכ"מ.

ובתוס' ר"ה ונדה שם, שע"פ פשוטו של מקרא אין זו סתירה בין הכתובים. אבל ראה חזקוני מהרש"א נדה שם (סט, ב ד"ה ושאלו). לקו"ת נשא ד"ה כה תברכו (כו, סע"א ואילך).

ב. "ולא יקח שוחד"

כן יש להבין לגבי הפירוש השני של רש"י: "ולא יקח שוחד" – "לפייסו בממון".

מובן, מדוע מוסיף רש"י את המילה "לפייסו", למרות שמדובר בפסוק על "שוחד". וזאת, כפי שמבאר הרא"ם וכפי שמוכן בפשטות, ש"שוחד" במקרים אחרים, אצל דיין בשר ודם, ייתכן שכוונתו "לזכות את החייב" עיוות הדין, או "לוותר לו עונשו", וה' יתברך לא יפול בו לזכות את החייב, רק לוותר העונש. לכן מדגיש רש"י שכאן מדובר על שוחד שמטרתו "לפייס". כלומר, ויתור על העונש, ולא "לזכות את החייב", כי את זאת אין צורך לשלול.

אך עדיין אין מובן מדוע מוסיף רש"י בפירושו את המילה "בממון", וכפי ששואל הרא"ם: "לא ידעתי מה ממון גופל אצל הקדוש-ברוך-הוא. ולמה לא פירש ולא יקח שוחד המצוה בעבור העבירה?"

וכן: מדוע מצטט רש"י מן הפסוק גם את המילים "ולא יקח"? והרי פירושו כאן קשור רק למילה "שוחד" – (א) שזהו "פיוס", (ב) שהפיוס נעשה באמצעות "ממון".

ג. "ממון" – מהי הכוונה בכך?

על השאלה של הרא"ם המוזכרת לעיל מציינים המפרשים⁵ מספר תירוצים:

(א) משמעות המילה "ממון" כאן היא הבאת קרבן לקדוש-ברוך-הוא, והתורה מדגישה לנו כאן, ש"זבח רשעים תועבה"⁶ – כל עוד אין חוזרים בתשובה, אין הקרבן מתקבל.

(5) ראה גו"א, דברי דוד (להט"ו), שפ"ת. וראה גם משכיל לדוד.

(6) משלי כא, כז.

להביא את 770 הביתה!

כל מי שהיה ב-770 אי פעם, זוכר בודאי את שלל

הקובצים והעלונים המחולקים בכל ליל שבת קודש

כעת ניתן להשיג את חלקם ברשת האינטרנט, אצלך בבית!

קבצים גרפיים וקבצי טקסט:

דבר מלכות: שיחות כ"ק אד"ש מה"מ מהשנים תנש"א-תשנ"ב.

יחי המלך: קונטרס שבועי, הכולל שיחות-קודש בעניני גאולה ומשיח.

המעשה הוא העיקר: לקט הוראות למעשה בפועל משיחות כ"ק אד"ש מה"מ (החל משנת תשמ"ח).

שיחות הגאולה: גיליון שבועי של ימות המשיח, בהוצאת "האגודה למען הגאולה האמיתית והשלמה".

מעייני חיי: גיליון שבועי לילדים, בהוצאת "מכון לוי יצחק" בכפר חב"ד ב'.

האמונה הטהורה: גיליון שבועי בעניני אחרית הימים.

קבצים גרפיים בלבד:

לקוטי שיחות: שיחה מוגהת של כ"ק אד"ש מה"מ הו"ל לקראת כל שבת ב-770,

על-ידי "ועד להפצת שיחות".

חדש לקוטי שיחות (מתורגם): שיחה מוגהת של כ"ק אד"ש מה"מ הנדפס בספרי

לקוטי שיחות, בהוצאת "מכון לוי יצחק" בכפר חב"ד ב'.

להקהיל קהילות: גיליון שבועי מתורתו של משיח בעניני הקהלות בשבת,

בהוצאת צא"ח העולמית, ניו-יורק.

קבצי טקסט בלבד:

פנימיות: ירחון לבני הישיבות, בהוצאת מרכז את"ה בארץ הקודש.

לקוט ניגונים: שתי חוברות על הניגונים שניגן וביאר כ"ק אד"ש מה"מ, בהוצאת קה"ת (תשנ"ב).

דרך הישרה: (אידיש) קונטרס מיוחד לילדים, הכולל שיחות-קודש בעניני גאולה ומשיח.

לעבן מיט דער צייט: (אידיש) קטעים לפרשת השבוע מתוך הספר, בהוצאת ישיבת

"אהלי תורה", ניו-יורק.

דבר תורה: (אידיש) דף שבועי לילדים, הו"ל על-ידי מוסד חינוך "אהלי תורה", ניו-יורק.

כמו-כן ניתן להוריד באתר את "קונטרס בית רבינו שבבבל"

ושיחת ש"פ שופטים ה'תנש"א

מדור מיוחד לספרים וחברות באנגלית בעניני גאולה ומשיח!

האתר מנוהל ע"י הרה"ת ר' יוסף-יצחק הלוי שגלוב

וכתובתו: <http://www.moshiach.net/blind>

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד!

לשחד בדרך כלל „בממון”⁹ – כי: א) גם אצל בני אדם קיים „שחד דברים”¹⁰, וכדומה. ב) ועיקר: עדיין נשארת השאלה על הפסוק – מדוע מתבטאת התורה במילה „שחד” שמשמעותה בדרך כלל „בממון”, ואינה משתמשת בביטוי שמשמעותו „במצוות” וכדומה?

ד. דוקא כאשר „פורקים עול”

ההסבר לכך הוא:

הכוונה בפירוש רש”י כאן מובעת בדיוק בלשונו – „אם תפרקו עולו”, ולא אחד מהביטויים האחרים המופיעים בפרשת בחוקותי וכדומה.

אין מדובר כאן על אי קיום מצוות רגיל, ועשיית עבירות ר”ל,

שהרי במקרה כזה מבקשים מהקדוש-ברוך-הוא, ואף וכהנים מברכים ש„ישא ה’ פני אליך”, שה’ יכבד את כעסו ולא יעניש –

אלא כאן מדובר על פריקת עול – על מי שמסיר לגמרי מעצמו את עולו של הקדוש-ברוך-הוא ר”ל, הוא חדל להיות עבד ה’, ולהיפך¹¹, הוא חש עצמו חפשי לנהוג כרצונו ואומר „בשרירות לבי אלך”¹². עליו אומרת התורה „לא ישא פנים”: עמו ינהג הקדוש-ברוך-הוא בחומרה, ולא יוותר.

ההכרח לפירוש זה נובע מתוכן הפרשה באופן כללי:

הפרשה מתחילה¹³ במילים „ועתה ישראל מה ה’ אלקיך שואל מעמך כי אם ליראה...”. ורש”י מפרש: „אף על פי שעשיתם כל זאת עודנו רחמיו וחיבתו עליכם, ומכל מה

ב) משמעות הענין „לפייסו בממון” כאן היא כנאמר לפני כן „ויקחו לי תרומה”⁷, הכוונה היא לכל ממון שמקדישים „לי – לשמי”, לצרכי המשכן, המקדש וכדומה. והתורה אומרת שעל ידי נתינת ממון לגבוה אי אפשר לבטל עונש על עבירה – אלא באמצעות חזרה בתשובה.

ג) הכוונה במילה „ממון” היא לכל מצוה הקשורה בנתינת ממון, כמצות הצדקה וכדומה. וכאמור לעיל, אין די בכך.

אבל: תירוצים אלו משיבים רק על חלק הטפל של שאלת הרא”ם, כיצד תיתכן מציאות של קבלת ממון אצל הקדוש-ברוך-הוא. אך השאלה העיקרית נותרת בעינה:

כיון שהסיבה לכך שיכולה להיות מחשבה שהממון יכול כביכול לפעול כ„שחד” אצל הקדוש-ברוך-הוא איננה כמו בממון אצל בשר ודם, שצומחת תועלת לדיין מהממון עצמו, אלא משום שבאמצעותו נעשתה מצוה, הובא קרבן וכדומה, מדוע מבדיל רש”י בין מצוה „בממון” לבין מצוה אחרת – במה שונה מצוה המתקיימת על ידי נתינת ממון מכל המצוות האחרות?

ובמיוחד לפי הפירוש הסובר שמדובר כאן על קרבן, שהוא „גיחוח” – נחת רוח לפני⁸, ההיפך מ„כעסו”, הרי בודאי צריך היה רש”י לומר במפורש „לפייסו בקרבן”, ולא רק לרמוז על כך במילה „בממון”?

ועוד – לפי פירוש זה, הרי „העיקר חסר מן הספר”, שקרבן אינו מכפר בלי תשובה;

ועוד: לפי פשוטו של מקרא – כיצד נרמז (לפחות) במילים „לא יקח שחד”, שקרבן אינו מכפר אלא עם תשובה?

ועוד – לא ייתכן לומר שרש”י מתבטא במילה „בממון” משום שאצל בני אדם נפוץ

לעילוי נשמת

ותיק וחסידי אי”א עוסק בצ”צ באמונה

מסור ונתון לעשות צדקה וחסד

בעל מעשים ומרץ ורב פעלים

הרה”ח התמים ר’ שניאור זלמן ע”ה

בן הרה”ח התמים ר’ יצחק אלחנן הלוי הי”ד

שגלוב

מקושר מאוד לכ”ק אדמו”ר מה”מ מליובאוויטש

ממיסדי ומנהלי הארגון “פרי”

לקרב את היהודים עולי רוסיה לאביהם שבשמים

ולחכמים בבריתו של אאע”ה

המדריך והמשפיע שלהם ורבים השיב מעון

הפיץ תורה ע”י שיעוריו הרבים

ממנהלי ופעילי מבצע תפילין וכו’

השקיע כוחות רבים לטובת שכונת המלך

ולחיזוק כבוד רבני ליובאוויטש

זכה להעמיד דורות חסידים ואנשי מעשה

נפטר בשם טוב

כ”א תמוז ה’תשס”ו

ת’ נ’ צ’ ב’ ה’

(9) ראה משכיל לדוד.

(10) כתובות (קה, ב), אבל רש”י עה”ת (שמות – כג, ח)

לא פירש כן.

(11) ראה תולדות (כו, מ): תעבוד (והפכו) .. ופרקת

עולו.

(12) נצבים כט, יח.

(13) פרשתנו י, יב.

(7) תרומה כה, ב.

(8) פרש”י ויקרא א, ט.

שחטאתם לפניו אינו שואל מכם כי אם ליראה...".

מיד בתחילת הפרשה מודגש, שהקדוש-ברוך-הוא אכן נושא פנים לישׂראל, „אף על פי שעשיתם...“, והוא דורש מהם רק „ליראה...“.

ולפיכך, כאשר נאמר לאחר מכן בפסוק „לא ישא פנים“, הכרחי לומר, שמדובר כאן על ההיפך מענין זה – כלומר, במקרה שבו אין „ליראה...“.

ולכן מפרש רש"י „לא ישא פנים – אם תפרקו עולו“. כדלעיל.

ה. נתינת ממון – כופר נפש

לפי זה מובן מדוע אין רש"י יכול לפרש, כמפרשים אחרים¹⁴, שב„לא יקח שוחד“ הכוונה היא ל„שוחד מצוות“. וזאת, משום שבאופן שבו מסביר רש"י פסוק זה – שמדובר כאן על מי שחסר בו „ליראה“, על מצב של „תפרקו עולו“ לא ייתכן לפרש שב„לא יקח שוחד“ הכוונה היא לכך שהקדוש-ברוך-הוא אינו לוקח „שוחד מצוות“ מ„פורק עול“, כי מחשבה זו כבר הופרכה על ידי הנאמר לפני כן – „לא ישא פנים“.

רש"י צריך, אפוא, למצוא דבר שבו תיתכן מחשבה של אפשרות לעורר פיוס וכפרה גם לגבי פורק עול. ולכן אומר רש"י „לפייסו בממון“.

רש"י אינו צריך להבהיר מדוע ייתכן לחשוב ש„ממון“ מכפר על „תפרקו עולו“, כי את זאת למדנו כבר לפני כן: על המילים „ולא תקח כופר“¹⁵, הנאמרות לגבי הורג נפש, אומר רש"י „לא יפטר בממון“, ובדומה לכך נאמר לגבי שור שהרג אדם „ונתן פדיון נפשו“¹⁶.

מכך מובן, של„שוחד“ של „ממון“ יש תכונה והשפעה כפולה: בנוסף לכך שמקבל הממון נעשה „משוחד“ משום התועלת וההנאה שיש לו מהממון, משמש הממון גם כ„כופר“ – תחליף לנותן – שבמקום שימסור את עצמו למצוות וכדומה, הוא נותן את ממנו¹⁷. ורש"י¹⁸ אף מביא את הדעה לגבי כופר של שור שהרג אדם – שהכוונה של „פדיון נפשו“ היא „דמי מזיק“.

והסיבה לכך מובנת – זוהי מדה כנגד מדה, כנאמר¹⁸: „בדבר אשר זדו עליהם“. וכפי שמסביר אדמו"ר הזקן בתניא¹⁹ במיוחד על מצוות הצדקה, שכיון שבאמצעות הממון „היה יכול לקנות חיי נפשו“, לפיכך „הרי נותן חיי נפשו לה“.

וכפי שאומר רש"י בהמשך²⁰, מספר פסוקים לאחר מכן, על המילים „היקום אשר ברגליהם“ – „זה ממנו של אדם שמעמידו על רגליו“.

ואת זאת שוללת כאן התורה, ואומרת שאת הקדוש-ברוך-הוא אי אפשר „לפייסו בממון“: כמובן, אין הכוונה להבהיר שאי אפשר „לקנות“ ח"ו את הקדוש-ברוך-הוא באמצעות ממון, אלא מדובר כאן רק על השפעת הממון ואפשרותו לסייע לנותן: האדם עלול לחשוב, שלמרות היותו פורק עול ולמרות שאין הוא מסור לקדוש-ברוך-הוא, יכול הוא למסור במקום עצמו את ממנו, והקדוש-ברוך-הוא יקבל זאת כ„כופר נפשו“.

על כך אומרת התורה: „ולא יקח שוחד“. הקדוש-ברוך-הוא לא יקבל כופר, תחליף, אלא אם כן האדם מוסר את עצמו לקדוש-ברוך-הוא, ורק אז יש השפעה לנתינת ממון לקדוש-ברוך-הוא. אך כאשר הוא „פורק עול“, הרי אז „לא יקח שוחד“.

לע"נ

הרבנית מרת לאה בת ר' אברהם אבלי ע"ה רייטשיק
אשת שד"ר כ"ק רבותינו נשיאנו
הרה"ח הרה"ת ר' מנחם שמואל דוד הלוי ע"ה
ב"ר שמעון הלוי הי"ד רייטשיק
נלב"ע ביום כ"ד מנחם-אב ה'תשס"ז
ובנם הרה"ת ר' יוסף יצחק הלוי ע"ה רייטשיק
בקשר לסיום אמירת קדיש - ביום כ"ף מנ"א ה'תשס"ט
ת. נ. צ. ב. ה.

נדפס ע"י

אנ"ש דלאס-אנדזעלעס, קאליפארניע
שיחיו

(17) ולהעיר ממכות ב, ב.

(18) יתרו יח, יא.

(19) פלי"ז (מח, סע"ב).

(20) פרשתנו יא, ו. וראה רש"י שמות ד, יט.

(14) רמב"ן וספורנו (ומפרשי רש"י הנ"ל) כאן. פיה"מ להרמב"ם אבות ספ"ד (הובא לקמן בפנים). ולגירסת המאירי (אבות שם. ועוד) כ"ה בספרי פרשתנו כאן.

(15) מסעי לה, לא.

(16) משפטים כא, ל.

... באקומט אַ איד (במקום זמן זה) די גרעסטע כחות און ער האָט אויך דעם גרעסטן זכות און אחריות צו בעטן און שרייען צו דעם אויבערשטן: „עד מתי“!...

* * *

וויבאלד אַז מ'האָט שוין פאַרענדיקט אַלע ענינים פון „מעשינו ועבודתינו“⁵, ובמילא שרייעט מען און מ'מאָנט „עד מתי“ (כמדובר לעיל) – שטעלט זיך גלייך די שטורעם־דיקע פראַגע: וויבאלד אַז מען האָט שוין אָפּגעטאַן אַלע ענינים – איז ווי קומט עס, אַז משיח צדקנו איז נאָך ניט געקומען?!

(משיחות ש"פ עקב, כ"ג מנחם־אב, מבה"ח אלול תש"א)

(5) ראה תניא רפ"ז.

●

ענין שהזמן גרמא – הגאולה האמיתית והשלמה, כמדובר כמה פעמים ובפרט לאחרונה, דמכיון ש"אחכה לו בכל יום שיבוא"¹, וע"פ כל הסימנים הרי "הנה זה (משיח) בא"², לכן עסוקים תמיד במחשבה ודיבור (האלט מען אין איין טראכטן און ריידן) אודות הגאולה, ומחפשים לקשר את כל הענינים דומן זה עם הגאולה – והעבודה דבני היא למחר את הגאולה.

...מדובר כמ"פ, שכ"ק מו"ח אדמו"ר העיד הודיע, שכבר גמרו את כל הענינים, וגמרו גם "לצחצח את הכפתורים", והדבר היחידי שנשאר הוא – ה"תנועה אחת" של הקב"ה, שיוציא את בני ישראל מהגלות ויביאם אל ארץ הקודש... ולכן מבקשים וצועקים יהודים עוד הפעם ועוד הפעם – ועכשיו עוד יותר בתוקף מבזמן העבר – "עד מתי"?!

...יש בכוחו של יהודי לעורר עצמו ולעורר יהודים אחרים, ובעיקר לעורר כביכול את הקב"ה – ש"בואו ונחשוב חשבונו של עולם"³. לפי כל החשבונות (שהקב"ה הראה בתורתו ובהנסיים שהוא עושה בעולם) הי' צריך הקב"ה כבר מזמן להביא את הגאולה האמיתית והשלמה ע"י משיח צדקנו (כנ"ל), ובפרט בשנה זו, שלפי כל החשבונות הסימנים היא ה"שנה שמלך המשיח נגלה בו" (כמדובר כמה פעמים בחדשים האחרונים).

...מקבל יהודי (במקום זמן זה) את הכוחות הגדולים ביותר וגם את הזכות והאחריות הגדולה ביותר לבקש ולצועק להקב"ה: "עד מתי"?!

* * *

כיון שכבר סיימנו את כל הענינים ד"מעשינו ועבודתינו"⁴, ובמילא צועקים ותובעים "עד מתי" (כמדובר לעיל) – נשאלת מיד השאלה הרעשנית (רי שטורעמדיקע שאלה): כיון שכבר סיימנו את כל הענינים – כיצד יתכן, אם כן, שמשיח צדקנו עדיין לא בא?!...

לפי זה מובן מדוע מודגש בפסוק, ורש"י מצטט זאת – „לא יקח“: אמנם, נתינת הממון כרוכה במשמעותה לנתינת עצמו – חיי נפשו, והיא ענין של קבלת עול, אלא שמשום היותו פורק עול אין נתינת הממון יכולה להיות תחליף לו. ולכן מודגש בפסוק שאין שוללים את (נתינת ה)ממון, אלא את אִי־קבלתו כ„פיוס“ וכ„שוחד“, התורה מדגישה „ולא יקח שוחד“.

1. „לא משוא פנים“ ב„מילי דחסידותא“

כל דבר – ובמיוחד הענינים של התורה והמצוות – הוא בהשגחה פרטית. אנו רואים, שענין זה, שהקדוש־ברוך־הוא „לא ישא פנים ולא יקח שוחד“ מופיע גם בסיום הפרק הרביעי של מסכת אבות: „שאין לפניו... ולא משוא פנים ולא מקח שוחד“.

ולפי הסדר של „יש נוהגין“²¹ ללמוד פרקי אבות „כל שבתות הקיץ“, יוצא (בחלק מן השנים), שהפרק הרביעי נלמד בשבת פרשת עקב.

וכאן רואים, שדוקא לפי פירוש רש"י בפשוטו של מקרא, מבוארת ומתורצת השאלה: מה מחדשת המשנה על הפסוק המפורש בתורה:

אלא, ההבדל ביניהם מובן לפי האמור לעיל:

בתורה מופיע פסוק זה בפסוקים שמדובר בהם על מצב של „רעתה ישראל מה ה' אלקיך שואל מעמך...“, ומשום כך הכרחי להסביר, כדלעיל, שהמילים „ולא יקח שוחד“

מהוות המשך לענין הכללי של קבלת עול מלכות שמים. ולכן רש"י – שדרכו היא בדרך הפשט – מפרש: „לא ישא פנים – אם תפרקו עולו, ולא יקח שוחד – לפייסו בממון“.

לעומת זאת תוכנן של משניות פרקי אבות היא „מילי דחסידותא“²², ולכן הכרחי לומר, שהנאמר שם על הקדוש־ברוך־הוא „שאין לפניו... ולא משוא פנים ולא מקח שוחד“, מבטא ענין שונה, ומדובר שם על שומר תורה ומצוות, אשר דורשים ממנו גם דרגה של „מילי דחסידותא“.

וכפי שאומר הרמב"ם בפירושו למשניות²³: „לא יקח שוחד הטובות כמו שיעשה אדם אלף טובות ורעה אחת שלא ימחול ה' יתברך מעבירה ההיא לרוב טובותיו ויחסר לו מאלף טובותיו טובה אחת או יותר אבל יענש על זאת הרעה האחת ויגמלוהו על הטובות ההם כולם“²⁴. וזהו ענין לא יקח שוחד. והוא כמו לא ישא פנים שיענש הגדול במעלות על דבר מועט כמו שנענש משה רבינו ע"ה .. וגמול עשו הרשע על כבוד אב ואם ונבוכדנאצר על כבוד ה' יתברך .. וזהו ענין ולא משוא פנים“.

כלומר, החשבון על המצוות והעבירות אינו באופן של „סחר – חליפין“ של מצוות ועבירות, ומנכים משכר מצוה כדי לבטל עונש של עבירה וכדומה – אלא, על כל מצוה ועל כל עבירה יש שכר ועונש בנפרד.

ויש לומר, שאחד הטעמים לכך הוא: קיום המצוות והעבירות אינו נמדד רק בהשפעתם ובפעולתם של האדם המקיים, אלא משמעותה של מצוה הוא קיום רצון העליון, ואילו עבירה

(22) ראה ב"ק ל, א.

(23) אלא שהוא פירש כן גם בכתוב דידן, וא"כ קשה לכאורה, כנ"ל בפנים, מהו החידוש במשנה. אבל לפרש"י מובן. ולהעיר, שבפירוש רבינו יונה שם מציין לכתוב בדברי הימים ולא לכתוב דידן.

(24) להעיר ממדרש משלי רפ"א. ספרי ברכה לג, ו. האזינו לב, ד.

הוספה

בשורת הגאולה

לה.

ענין שהזמן גרמא – די גאולה האמיתית והשלימה, כמדובר כמ"פ ובפרט לאחרונה, וויבאלד אַז „אחכה לו בכל יום שיבוא", און לויט אַלע סימנים איז „הנה זה (משיח) בא", דעריבער האַלט מען אין איין טראַכטן און רעדן וועגן דער גאולה, און מ'זוכט צו פאַרבינדן אַלע ענינים פון דעם זמן מיט דער גאולה, און די עבודה פון אידן איז צו ממחר זיין די גאולה.

... מדובר כמ"פ, אַז כ"ק מו"ח אדמו"ר האָט מעיד געווען און מודיע געווען, אַז מ'האָט שוין פאַרענדיקט אַלע ענינים, פאַרענדיקט אויך דעם „צופצון די קנעפלעך", און די איינציקע זאך וואָס איז געבליבן איז – די תנועה אחת פון דעם אויבערשטן ער זאָל אַרויסנעמען אידן פון גלות און זיי ברענגען אין ארץ הקודש... און דעריבער בעטן און שרייען אידן נאָכאַמאָל און ווידעראַמאָל – און איצטער נאָכמער בתוקף ווי אַמאָל – „עד מתי"!!...

... אַ איד האָט בכח צו מעורר זיין זיך און מעורר זיין אַנדערע אידן, און בעיקר מעורר זיין כביכול דעם אויבערשטן – אַז „בואו ונחשוב חשבוננו של עולם": לויט אַלע חשבונות (וואָס דער אויבערשטער האָט אָנגעוויזן בתורתו און אין די נסים וואָס ער מאַכט אין דער וועלט) האָט דער אויבערשטער שוין פון לאַנג געדאַרפט ברענגען די גאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו (כנ"ל), ובפרט בשנה זו, וואָס לויט אַלע חשבונות וסימנים איז דאָס די „שנה שמלך המשיח נגלה בו" (כמדובר כמ"פ בחדשים האחרונים),

- (1) נוסח „אני מאמין" הגדפס בסידורים וכו'. וראה לקרש חכ"ג ע' 394.
- (2) שה"ש ב, ח ובשהש"ר עה"פ.
- (3) ל' חדל – ב"ב עח, ב.
- (4) יל"ש ישע"י רמז תצט.

היא – לפעול בניגוד לרצון העליון. ולכן כל מצוה, והפכה, היא ענין בפני עצמו.

אלא שבכך יש שני ענינים – „ולא משוא פנים ולא מקח שוחד": ההבדל בפשטות בין „משוא פנים" לבין „מקח שוחד" הוא: „משוא פנים" הוא ויתור משום מעלת האדם, ואילו „מקח שוחד" הוא ויתור הנובע מחשיבותו של הדבר הניתן.

ויש לומר, שזוהי גם השפעתם על הדיין: „משוא פנים" מביא לידי כך שמעלתו של האדם אינה נפגמת על ידי העוול שעשה – הוא אינו חוטא (מלשון חסרון). ואילו „שוחד" מביא לידי כך שמעשהו הבלתי רצוי נמחק ומתבטל.

ואת זאת מחדשת המשנה: היחס²⁵ שבין האדם לקדוש-ברוך-הוא אינו „משתוה" על ידי מצוה כנגד עבירה, וכן העבירה אינה נמחקת על ידי קיום מצוה.

²⁵ (25*) בהבא לקמן – ראה בארוכה יותר לקו"ש חלק לד ע' 59 ואילך.

(26) מדרש תהלים מזמור יז, ב. יל"ש שם רמז תר"ע.
(27) ובמד"ת באבער וביל"ש תהלים רמז תר"ע – ליתא תיבת תפלה.

(28) יומא פז, ב תשובה מיראה.

(29) יומא שם תשובה מאהבה.

(30) ראה תניא ספ"ז. ובארוכה בביאור דרגות אלו – לקו"ש [המתורגם] ח"ז ע' 195 ואילך. וש"נ.

(25) כי מצוה – ל' צוותא וחיבור (לקו"ת בחוקותי מה, ג. ובכ"ז) ועובר עבירה – בתכלית הפירוד בשעת מעשה (תניא פכ"ד).

ליזכות

כ"ק אדונונו מורנו ורבינו מלך המשיח

ויה"ר שעי"י קיום הוראת

כ"ק אדמו"ר מלך המשיח (בשיחת ב' ניסן ה'תשמ"ח)

להכריז יחי, יקויים הבטחתו הק',

שההכרזה תפעל 'ביאת דוד מלכא משיחא'

יחי אדונונו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד